

Віктор ВЕРГУНОВ,

директор Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки
Української академії аграрних наук, д-р с.-г. наук, професор

Науково-методична діяльність Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки Української академії аграрних наук: історія, здобутки, перспективи

У статті висвітлено діяльність ДНСГБ УААН – науково-дослідного та методично-координаційного центру сільськогосподарської галузі.

К л ю ч о в і с л о в а: форми методичного впливу, методичні рекомендації, мережа бібліотек, координуючі функції, ДНСГБ УААН.

Соціально-політичні зміни, що відбуваються в Україні після набуття державності, із кожним роком наближають її до європейських стандартів системи цінностей. Чи насправді все так, що є позитивного, що у такому разі потребує більш виваженого або стратегічного вирішення, маємо на меті розглянути на прикладі одного складника в роботі головної сільськогосподарської бібліотеки – організації науково-методичної діяльності для більш успішного доведення інформації від накопичених не одним століттям духовних цінностей нації у вигляді книг.

Понад 70 останніх років Державна наукова сільськогосподарська бібліотека Української академії аграрних наук (ДНСГБ УААН) виконує функції Головного науково-методичного та координаційного центру в єдиній системі бібліотек агропромислового комплексу України. Саме тому науково-методична робота – один з головних і традиційних напрямів її діяльності.

Сьогодні, коли сільськогосподарські бібліотеки України переживають складний період нестабільності, виникає багато проблем щодо удосконалення змісту науково-методичної діяльності, йде активний пошук шляхів її формування.

Визначення основних форм методичного впливу ДНСГБ УААН неможливе без урахування минулого досвіду науково-методичної діяльності бібліотеки. З 20-х років минулого століття – самого початку організації ДНСГБ – у бібліотеці розв'язувалися питання, які сприяли піднесенню на новий рівень діяльності сільськогосподарських бібліотек України, розроблялись методики вирішення найважливіших проблем, визначались орієнтири і завдання, які стояли перед ними.

До середини 60-х років минулого століття науково-методичну діяльність на допомогу сільськогосподарським бібліотекам України здійснювали всі структурні підрозділи ДНСГБ, але зміст цієї діяльності значно розширився завдяки організації у бібліотеці (1966 р.) науково-методичного відділу. Цьому періоду було притаманне жорстке адміністративне або організаційне керівництво діяльністю бібліотек мережі з боку державних і центральних бібліотечних установ. Особливо актуальними були перевірки бібліотек з метою поліпшення ідеологічної, культурно-просвітницької та інформаційної діяльності. Впроваджуючи ці вимоги, методисти та фахівці відділів ДНСГБ щорічно здійснювали до 20 виїздів у сільськогосподарські бібліотеки різних областей України, які через фінансові проблеми тепер практично не здійснюються.

Важливо зазначити, що з самого початку функціонування науково-методичного відділу бібліотеки головну увагу було зосереджено на розвиток сільськогосподарських бібліотек і надання їм методичної та практичної допомоги. Впроваджені основні форми методичного впливу: аналітична діяльність, яка передбачала аналіз діяльності бібліотек мережі, напрацювання нових управлінських технологій, підготовка інструктивно-методичних документів, організація науково-практичних конференцій, семінарів-нарад, практикумів, стажувань тощо.

Однією з ефективних форм методичного впливу в цей період була підготовка та видання науково-методичних посібників. Вже у 1967 році у відділі було розроблено і надіслано в бібліотеки мережі ряд методичних матеріалів: «Бібліотека технікуму

і її діяльність», «Організація алфавітного каталогу», «Наочна пропаганда літератури» та багато ін. Вони були першими публікаціями відділу на той час і мали велике значення для роботи бібліотек мережі.

У науковій методичній діяльності велика увага приділялася впровадженню передового досвіду в роботу бібліотек: у 1968 р. було видано перший збірник «З досвіду роботи деяких сільськогосподарських бібліотек мережі Міністерства сільського господарства УРСР», в якому висвітлено діяльність кращих бібліотек мережі, передовий досвід у бібліотечно-інформаційній діяльності та ін.

Традиційно велике значення у 60-ті роки надавалося підвищенню кваліфікації бібліотечних працівників мережі. На першому плані була робота з організації семінарів, стажувань, консультаційна діяльність. У 1968 році бібліотека у співпраці з відділом інформації і пропаганди Міністерства сільського господарства України, Харківським інститутом культури, ЦНСГБ ВАСГНІЛ (Москва) провела Перший республіканський семінар для бібліотек науково-дослідних установ. Відтоді ДНСГБ щорічно проводила 3–5 нарад, конференцій, семінарів (республіканських, зональних, міжрайонних) для бібліотек мережі, на які запрошували працівників інших республік, зарубіжних країн.

У 70-х роках, коли бібліотека переїхала з Харкова до Києва, у науково-методичній діяльності ДНСГБ почався новий етап. У цей період науково-методичне забезпечення мережі сільськогосподарських бібліотек ДНСГБ спрямовується на пошук, розроблення, впровадження прогресивних форм роботи, удосконалення та зміцнення системи методичного керівництва.

Для 70–80-х років науково-методичній діяльності ДНСГБ притаманні особливо активна співпраця та координація у проведенні спільних заходів із бібліотеками республіканського значення, вищими навчальними закладами культури України, Росії. Зокрема, ДНСГБ УААН щорічно з ЦНСГБ ВАСГНІЛ, Державною бібліотекою Міністерства культури УРСР, Інститутами культури (Харків і Київ) проводили науково-теоретичні конференції з різних напрямів інформаційної довідково-бібліографічної роботи, що стало традиційним для науково-методичної діяльності ДНСГБ УААН.

У 1981 році спільно з ЦНСГБ ВАСГНІЛ, Республіканською бібліотекою Білорусії, Казахстану, Азербайджану на базі ДНСГБ УААН проведено

Всесоюзну нараду працівників сільськогосподарських бібліотек, основним завданням якої була координація інформаційно-бібліографічної діяльності. У 1982 р. спільно з Державною бібліотекою Міністерства культури УРСР, Інститутами культури (Харків і Київ) проведено нараду-семінар «Удосконалення бібліотечного обслуговування вчених та спеціалістів сільського господарства в умовах централізації». Такі конференції, наради, семінари ДНСГБ УААН щорічно проводила до 1991 року. З 1992 року аналогічна робота була несистематичною через брак коштів.

У системі форм методичного впливу вагоме місце посідає робота з вивчення і пропаганди передового бібліотечного досвіду. Цій проблемі саме у 80-х роках присвячений значний обсяг методичних видань: збірник «Робота сільськогосподарських бібліотек України і Молдавії» (1976 р.), «Впровадження НОП в роботу сільськогосподарських бібліотек» (1980 р.), «День науки в сільськогосподарській бібліотеці: передовий досвід» (1983 р.) та багато інших.

Підсумовуючи досягнення науково-методичної діяльності ДНСГБ УААН у 60–80-х роках, слід відзначити провідну роль цієї бібліотеки як республіканського координаційного центру в поліпшенні роботи сільськогосподарських бібліотек України. Проте, методична діяльність ДНСГБ у той період була деякою мірою адміністративною, оскільки мала ознаки інспектування і більше виконувала контрольні функції. За таких умов втрачалась особиста творча ініціатива бібліотек на місцях, тому що вони чітко підпорядковували свою діяльність рекомендаціям, постановам.

У 90-ті роки минулого століття науково-методичній діяльності ДНСГБ УААН притаманне значне послаблення авторитарних рис, і на зміну їм прийшли більш демократичні принципи. Головним стало надання методичної допомоги бібліотекам мережі, впровадження інновацій, підвищення кваліфікації, підтримка ініціативи працівників бібліотек.

Історично склалося так, що в Україні – великій аграрній державі – у минулому не були створені обласні аграрні бібліотеки, що негативно впливало не тільки на обслуговування спеціалістів, а й на систему методичного керівництва сільськогосподарськими бібліотеками науково-дослідних установ, аграрних навчальних закладів.

Мережа аграрних бібліотек, сформована ще у 60-ті роки ХХ століття, була недосконалою через відсутність у регіонах України обласних сільсько-

господарських бібліотек, які б координували діяльність бібліотечних закладів області. Склалася ситуація, коли сільськогосподарські бібліотеки з однаковими функціями своєї діяльності не мали зв'язку між собою, що негативно вплинуло на інформаційно-бібліотечне обслуговування фахівців аграрного профілю.

У сучасних ринкових умовах змінюється зміст і характер науково-методичної діяльності ДНСГБ УААН. Насамперед, необхідно удосконалювати організацію системи науково-методичної діяльності сільськогосподарських бібліотек мережі, подолати відомче розмежування в їх роботі. Саме тому, з метою удосконалення науково-методичної роботи та об'єднання інформаційно-бібліотечних ресурсів в аграрній галузі, координації, співпраці бібліотек в інформаційно-бібліотечному обслуговуванні науковців, спеціалістів, у кожному регіоні та області України створені об'єднання сільськогосподарських бібліотек. Фактично, в областях України впроваджена нова організаційна форма співробітництва сільськогосподарських бібліотек.

Ці об'єднання мають важливе значення, оскільки вони стануть важливою ланкою в галузевій системі методичного керівництва. Ця нова організаційна форма координації має забезпечити повноцінне бібліотечно-інформаційне обслуговування на рівні сучасних вимог, що сприятиме процесу об'єднання інформаційних ресурсів, створить сприятливу базу для впровадження нових інформаційних технологій, зумовить створення повноцінної системи інформаційно-бібліографічного забезпечення аграрної науки, освіти, виробництва.

Головна роль в організації та функціонуванні об'єднань належить ДНСГБ УААН – організаційно-методичному, координаційному центру мережі аграрних бібліотек України. ДНСГБ УААН забезпечує організацію діяльності з головними бібліотеками об'єднань згідно із зведеними координаційними планами роботи з усіх напрямів їхньої діяльності, здійснює комплекс науково-методичних заходів, спрямованих на співпрацю як з Головними бібліотеками об'єднань, так і окремими бібліотеками мережі: організовує та проводить науково-практичні конференції, семінари, готує інструктивно-регламентуючі, методичні посібники, рекомендації, проекти законодавчих актів, спрямованих на подальший розвиток мережі сільськогосподарських бібліотек.

Нині в Україні діє 263 сільськогосподарські бібліотеки аграрних науково-дослідних установ системи УААН і навчальних закладів системи

Міністерства аграрної політики України. Кожна група бібліотек виконує свою специфічну функцію і відповідно до своїх завдань буде своєю діяльністю. Тому на сучасному етапі головне завдання науково-методичного відділу ДНСГБ УААН – це оновлення змісту методичної діяльності, диференційований підхід у роботі, з урахуванням типів і видів бібліотек.

Закон України «Про бібліотеки і бібліотечну справу» (1995 р.) підтвердив, що науково-методична діяльність є основним напрямом діяльності кожної бібліотеки. Змінилися і погляди на функції бібліотек, характер бібліотечної роботи, має місце нове осмислення й оновлення науково-методичної роботи, тому науково-дослідний напрям роботи став провідним у науково-методичній діяльності бібліотеки.

У ДНСГБ УААН запроваджена принципово нова функція науково-методичної служби, яка побудована за такими напрямками:

- організація та підготовка стратегії розвитку сільськогосподарських бібліотек України; передбачає участь бібліотеки у розробленні програм, концепцій, регламентуючих документів розвитку та інформатизації сільськогосподарських бібліотек України;
- проведення і координація наукових та експериментальних досліджень, передбачає, що функціонування науково-методичної діяльності базується на результатах наукових та експериментальних досліджень;
- організаційно-управлінська діяльність (менеджмент);
- науково-аналітичний – передбачає збір і узагальнення фахової інформації бібліотек мережі та підготовку на її основі оглядових матеріалів, рекомендацій;
- організаційно-методичний – забезпечує допомогу в підготовці інструктивно-регламентуючої, методичної документації для функціональних відділів ДНСГБ і бібліотек мережі, а також видань наукового, рекомендаційного, допоміжного характеру;
- інноваційний – забезпечує впровадження у діяльність бібліотек мережі здобутків бібліотечної галузі, прискорення процесу інформатизації бібліотек;
- інформаційно-педагогічний – сприяє формуванню інтегрованого професійного світогляду, розширення, міжнародної співпраці бібліотек, підвищення кваліфікації бібліотечних працівників мережі.

В основі такого підходу лежить спільний наказ № 178/45 від 1 липня 2002 року Міністерства аграрної політики України та Української академії аграрних наук «Про Центральну наукову сільськогосподарську бібліотеку» та Постанова Кабінету Міністрів України № 1697 від 29 жовтня 2003 року «Про створення Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки УААН».

У сучасних умовах науково-методична робота у ДНСГБ здійснюється на основі єдиних принципів: науковості, активності, порад, оперативності та диференційованому підході. Останні роки характерні для ДНСГБ УААН перебудовою науково-методичної роботи в нових економічних умовах.

Однією з ефективних форм методичного впливу є підготовка та видання репертуару науково-методичних документів. Прикладом такого є спецвипуск «Бюлетеня ДНСГБ УААН» (2004, 130 с.). З метою удосконалення діяльності бібліотек мережі в нових умовах, підвищення їхньої ролі в розвитку аграрної науки, освіти, виробництва у ДНСГБ УААН розроблено ряд методичних рекомендацій. Всі розроблені за останні шість років нормативні галузеві документи, що затверджені вченою радою бібліотеки та погоджені з УААН і Мінагрополітики України, опубліковані у «Бюлетені ДНСГБ УААН» разом із іншою інформацією щодо основної діяльності установи (Бюлетень ДНСГБ УААН. – 2001. – Вип. 1–4; 2002. – Вип. 1–4; 2003. – Вип. 1–4; 2004. – Вип. 1–4; Спецвипуск; 2005. – Вип. 1–2; 2006. – Вип. 1–2).

Відповідно до наукової теми «Розробити і створити віртуальну сільськогосподарську бібліотеку: електронну мережу бібліотек УААН, інтегровану в мережі академічних та інших бібліотек України» опрацьовано концепцію створення національної галузевої електронної мережі бібліотеки України, підготовлено веб-сторінку ДНСГБ УААН та базу даних сільськогосподарських бібліотек мережі. Згідно з цією темою підготовлено ряд методичних матеріалів. Завершено розроблення і здійснено попереднє обговорення в бібліотеці концепції порталу «Українська академія аграрних наук».

Тільки з 2000 по 2004 роки в ДНСГБ УААН на допомогу сільськогосподарським бібліотекам мережі підготовлено понад 50 методичних та інструктивно-регламентуючих матеріалів, посібників з різних напрямів діяльності бібліотек. Зокрема це: «Положення про об'єднання сільськогосподарських бібліотек АР Крим та областей України», «День спеціаліста», «День науки», «День кафедри», «День інформації». «День аспіранта», «Мето-

дичні поради щодо складання плану та річного звіту» та ін.

Ці методичні матеріали відіграють позитивну роль у поліпшенні організації роботи бібліотек науково-дослідних установ, навчальних закладів, впровадженні в їх діяльність нових теоретичних ідей, нововведень, що підвищить рейтинг бібліотечних установ. Використання та впровадження інструктивно-регламентуючих документів дасть змогу сільськогосподарським бібліотекам створити комплексну систему організаційних, технологічних заходів і впровадити єдині методологічні засади діяльності.

Великого значення надаємо науково-аналітичній діяльності, яка стає одним із провідних напрямів методичної роботи ДНСГБ УААН. Науково-аналітична діяльність – це своєрідне дослідження змісту, форм, методів роботи і статистичних показників роботи бібліотек, оскільки прикладні дослідження дають змогу аналізувати зміст роботи кожної бібліотеки, прогнозувати її діяльність і таким чином активно впливати на удосконалення роботи і розвиток бібліотек. За результатами цієї діяльності є можливість визначити рейтинг бібліотеки та ефективність її роботи. Результатами даних досліджень є щорічні випуски «Огляди діяльності сільськогосподарських бібліотек мережі Міністерства аграрної політики України та Української академії аграрних наук». Протягом останніх п'яти років «Огляди» виходять спеціальними випусками «Бюлетеня Державної наукової сільськогосподарської бібліотеки УААН».

Аналіз кадрового складу працівників 263 сільськогосподарських бібліотек України свідчить про його незадовільний стан, що негативно впливає на якість інформаційно-бібліотечного обслуговування фахівців аграрної галузі. Сьогодні, коли активувалися творчі ресурси аграрних наукових установ, відбулися позитивні зміни в освіті, постала потреба в бібліотечних спеціалістах нового типу, професійні якості яких відповідали б сучасним вимогам.

В основі забезпечення аграрних бібліотек професійними кадрами лежить система безперервної інформаційно-бібліотечної освіти як цілеспрямованого процесу підготовки і підвищення кваліфікації працівників бібліотек, яка передбачає оновлення, розширення знань, ознайомлення із сучасними інформаційними технологіями, перекваліфікацію та здобуття додаткової спеціальності, бо є характерною ознакою останнього десятиріччя серед новоприйнятих до мережі установ, взагалі пройти ази майбутньої копіткої роботи.

З огляду на це у ДНСГБ УААН за підтримки УААН та МАП України впроваджені різні форми безперервної освіти: аспірантура, докторантура, науково-теоретичні конференції, семінари, постійно діючі курси підвищення кваліфікації.

Особливо відзначимо постійно діючі курси, які ДНСГБ УААН щорічно від 2002 року і систематично проводить з Інститутом післядипломної освіти НАУ (Київ). Розроблено програму занять, яка містить практичне, інноваційне призначення – допомогти працівникам бібліотек опанувати сучасні інформаційні технології організації роботи бібліотеки. Виконання перспективного графіка проведення занять дає можливість підвищити фахову освіту всім співробітникам бібліотек мережі.

Організація курсів з підвищення кваліфікації бібліотечних працівників сільськогосподарських бібліотек – це перші кроки до створення повноцінної системи безперервного підвищення фахової освіти. До речі, за час існування курсів підготовку на них пройшли 200 працівників бібліотек підпорядкованої мережі, а також з інших міністерств і відомств країни.

Впроваджуючи інновації у науково-методичну діяльність, ДНСГБ зберегла традиції з організації і проведення науково-теоретичних конференцій, нарад, семінарів. Із зарубіжними бібліотеками проведено ряд міжнародних семінарів та зустрічей: у 1992 році міжнародний семінар «Інформаційні послуги – сільському господарству» за участю КАБІ Інтернейшн (Велика Британія) та Агроінформ (Угорщина), працівники бібліотеки брали участь у роботі круглого столу сільськогосподарських бібліотек США та Центральної і Східної Європи у 1993 році у Варшаві, у 1995 році в Празі, а також семінари-практикуми із застосування інформаційної системи інтернету у бібліотеках, який відбувся у місті Нітра (Словаччина) у 1995 році. У квітні 1995 року в Києві ДНСГБ спільно з бібліотекою університету штату Айова (США) провела міжнародний семінар.

Спільно з Українською академією аграрних наук і Міністерством аграрної політики України проведено ювілейні науково-практичні конференції, присвячені науковій діяльності ДНСГБ у 1991, 1996, 2002, 2006 роках.

Для Головних бібліотек територіальних об'єднань з 2004 року ДНСГБ проводить щорічно спеціальні наради-семінари «Організація, координація діяльності Головних бібліотек територіальних об'єднань сільськогосподарських бібліотек України з інформаційно-бібліотечного обслугову-

вання науковців та фахівців агропромислового комплексу».

Стабілізація роботи ДНСГБ УААН з питань науково-методичної координації за останні шість років, що пов'язана з використанням набутого досвіду на цьому полі діяльності й постійного пошуку нового, багато в чому сталася завдячуючи творчій роботі спеціального сектору на чолі з Г. С. Щиголь. Велику роботу проводить Н. Н. Серікова. Останнім часом її зусилля підтримали не менш досвідчені фахівці: канд. біол. наук, с. н. с. Н. В. Лопатіна, канд. іст. наук Ю. І. Лазаренко, канд. пед. наук, доцент Н. М. Костєва. В разі необхідності залучаємо відомих фахівців з інших бібліотечних установ. Окрема подяка в цій роботі канд. техн. наук, с. н. с. Л. Й. Костенку із Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.

Поряд із досягненнями у науково-методичній діяльності ДНСГБ є ряд проблем. Сучасні вимоги до наукових аграрних бібліотек потребують фахівців нового типу, бібліотекарів-науковців, менеджерів, програмістів, а тому назріла необхідність в підвищенні кваліфікації бібліотечних працівників, удосконаленні законодавчо-нормативної бази щодо інформаційно-бібліотечної та бібліографічної діяльності.

Дедалі більшого значення набуває науково-дослідна функція у науково-методичній діяльності, яка полягає у підвищенні ролі науково-прикладних досліджень у бібліотечній справі, результатом яких має стати розроблення моделі аграрної бібліотеки в умовах інформатизації суспільства. Підсумки науково-дослідної роботи ДНСГБ мають бути підґрунтям для опрацювання нових методик, удосконалення технології бібліотечно-бібліографічних процесів, що необхідно для кардинального оновлення діяльності бібліотечної установи як наукової інформаційно-аналітичної установи.

Однак, на нашу думку, перспективи удосконалення або збереження науково-методичної координації примарні. Основна причина полягає у тому, що немає спеціального фінансування на таку форму діяльності. Завдячуючи Українській академії аграрних наук, яка ствердила, згідно з чинним законодавством України, науковість у роботі нашої установи, що дало змогу зберегти більш-менш пристойну зарплатню, порівняно з іншими бібліотечними установами країни, працівникам, які працюють у підрозділах науково-методичної роботи, нам ще вдається існувати у ситуації «на шляху до ринку». На жаль, з боку Міністерства аг-

рарної політики України, мабуть теж з об'єктивних причин, ця робота ДНСГБ УААН не заслуговує на увагу. В цій ситуації, за рахунок позабюджетних надходжень, наша установа продовжує виконувати свої координуючі функції, задекларовані уже згаданим спільним наказом УААН та Мінагрополітики України і відповідною Постановою КМ України. З кожним роком таку повноцінну діяльність здійснювати дедалі важче, враховуючи, що наша установа, як і всі інші такого типу, віднесені до неприбуткових. Додаткових замовників такої спеціалізованої продукції стає все менше, враховуючи можливості інтернету. І головне, постійно зменшуване бюджетне фінансування на науку вперше за сім останніх років призвело до скорочення працівників у ДНСГБ УААН, хоча фонд бібліотеки, яка є третьою у світі галузевою бібліотекою після Національної сільськогосподарської бібліотеки США та ЦНСГБ РАСГН, щороку збільшується.

Отже, з викладеного можна зробити такі попередні висновки та висунути пропозиції щодо державного вирішення проблем науково-методичної координаційної роботи галузевих бібліотек країни:

1. Започаткована за радянської доби система науково-методичної роботи в діяльності галузевих бібліотек щороку вдосконалювалася і розширювалася за рахунок державної зацікавленості, що повністю відповідало існуючій системі цінностей. Можна стверджувати, що вся система бібліотечної роботи в СРСР перебувала на класичному рівні як за суттю, так і за реалізацією поставлених завдань.
2. Після набуття Україною незалежності від СРСР перейшли і всі функції стосовно діяльності бібліотек, а також координуючої методичної роботи в розрізі відомств, міністерств і галузей. Декларований владою активний перехід на приватну власність на основні засоби виробництва, вочевидь, не потребує не тільки існуючої мережі бібліотек, але, як наслідок, не виявляє зацікавленості у її діяльності.
3. У разі реалізації переходу з 2010 року до так званого «болонського процесу», коли знову наука повинна повернутись у лоно вищої освіти, всупереч зворотній пропозиції і висновків на початку минулого століття геніальних В. І. Вернадського, Д. І. Менделєєва, К. Г. Шиндлера та інших, може радикально змінитися і ситуація щодо інформаційно-бібліотечного супроводження всіх без винятку галузей знань у країні.

У країнах світу така функція, як форма, існує практично тільки в Україні і фактично відсутня у провідних галузевих бібліотек. Вже сьогодні бібліотеки вищих навчальних закладів, в першу чергу за рахунок оплати батьками навчання дітей, зробили значний крок у питаннях інформатизації своїх основних функцій з переходом на ринкові відносини. Майбутня «університетська автономія» ще більше знівелює потребу в науково-методичній координації бібліотек у зв'язку з регіональною монополізацією всього науково-освітнього процесу.

4. Розуміючи легко прогнозовану ситуацію щодо майбутнього галузевих академій, пропонується розробити спеціальний документ «Доктрина розвитку бібліотечної справи в Україні» наближчі п'ять років. В його основу потрібно покласти всі раніше прийняті за часи державності (близько 80) законодавчі акти та «Концепцію інформаційно-бібліотечної справи в Україні», яку розробила ДНСГБ УААН і яка вже схвалена Комітетом культури та духовності Верховної Ради України. Остаточну розробку «Доктрини» пропонуємо покласти на Міністерство культури і туризму України та Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського – найавторитетніші в країні установи.
5. Загальнодержавну функцію науково-методичної роботи в «Доктрині», при всій повазі до інших бібліотек, потрібно покласти на Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського, щоб вона сформувала відповідну координаційну раду і тематичний план дослідницьких робіт з урахуванням особливостей кожної галузі економіки країни. А Міністерство освіти і науки України та Міністерство культури та туризму України мають профінансувати їх.

Чим швидше всі зацікавлені у майбутньому бібліотечної галузі в країні і в плановому, а не в інноваційному переході її до реалій демократичного суспільства прийдуть до виваженого рішення, що дозволить зберегти вікові класичні традиції і, головне, багатовікову пам'ять нації у вигляді книг, тим менше буде жертв і трагедій, як людських, так і суспільних. Щоб перспектива, коли звичайний бібліотекар, як в Угорщині, при повній автоматизації виробничого процесу отримує зарплатню на рівні чотирьохсот доларів, ближчим часом стала реальністю не тільки для провідних бібліотек України, а й головне – сільських.